VM/Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekninen osasto
EAt Kaj Välimäki

VM/Vero-osasto
EAt Esa-Pekka Saari

Hallintovaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle kuolinpesän sähköistä asiointia koskevaksi lainsäädännöksi (HE 107/2026 vp)

Taustaa

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt valtiovarainministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä HE 107/2026 vp.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa todetaan hallituskauden aikana toteutettavan hankkeita, joilla digitalisoidaan elämäntapahtumien tai yritystapahtumien ympärille kiinnittyvät julkiset ja yksityiset palvelut niin, että ne toimivat saumattomasti yhteen. Yhtenä tällaisena kokonaisuutena turvataan edesmenneen omaisen asioiden vaivaton hoito (s. 113). Lisäksi hallitusohjelman luvussa 2.5 digitaalisista palveluista ja tietojohtamisesta todetaan ihmisten oikeutta ja mahdollisuuksia omien tietojen hallintaan vahvistettavan sekä helpotettavan puolesta asiointia ja kuolleen omaisen asioiden hoitamista (s. 40).

Hallituksen esityksen perusvalmistelu on tehty valtiovarainministeriön asettamassa ja oikeusministeriön puheenjohtamassa työryhmässä. Esityksen jatkovalmistelusta ovat vastanneet valtiovarainministeriö ja oikeusministeriö.

Esityksen keskeinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kuolinpesän palvelualustasta ja laki kuolinpesän osakasrekisteristä. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi useita lakeja sekä oikeusministeriön että valtiovarainministeriön hallinnonalalla. Oikeusministeriön hallinnonalalla ehdotetaan muutettavaksi perintökaaren 20 lukua, ulosottokaarta sekä lakia tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan. Valtiovarainministeriön hallinnonalalla ehdotetaan muutettavaksi ennen kaikkea verolainsäädäntöä eli perintö- ja lahjaverolakia, verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia ja verotusmenettelystä annettua lakia. Lisäksi valtiovarainministeriön toimialalla ehdotetaan muutettavaksi

hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annettua lakia, jäljempänä tukipalvelulaki.

Esityksen ehdotukset laeittain

Laki kuolinpesän palvelualustasta (lakiehdotus 1)

Laissa säädettäisiin perustettavasta kuolinpesän palvelualustasta. Kuolinpesän palvelualustan tarkoituksena olisi tarjota kuolinpesälle, sen osakkaille ja osittain myös muille kuolinpesään liittyville henkilöille kuolinpesän hallintoa ja selvittämistä sujuvoittavia digitaalisia palveluita keskitetysti. Kuolinpesän palvelualustalla tarjottavia palveluita olisivat tämän lain perusteella asiakirjojen säilytyspalvelu ja sähköisen asioinnin palvelu kuolinpesän osakasrekisteristä annettavassa laissa tarkoitettuun kuolinpesän osakasrekisteriin. Lisäksi kuolinpesän palvelualustalla tarjottaisiin mahdollisuus perukirjan laatimiseen ja sen antamiseen Verohallinnolle.

Kuolinpesän palvelualustaa ylläpitäisi Verohallinto. Kuolinpesän palvelualusta toteutettaisiin osaksi Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua OmaVeroa. Verohallinto voisi tarjota kuolinpesän palvelualustalla myös muita sellaisia kuolinpesän hallintoa ja selvittämistä sujuvoittavia palveluita, jotka kuuluvat Verohallinnon tehtäviin muun lainsäädännön perusteella. Verohallinto voisi muun lainsäädännön perusteella mahdollistaa kuolinpesän palvelualustalla esimerkiksi perintöveroilmoituksen laatimisen ja antamisen Verohallinnolle.

Nimenomaisella pykälällä mahdollistettaisiin kuolinpesän palvelualustalla laadittavaan perukirjaan annettavat perintökaaren 20 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu kuolinpesän ilmoittajan valaehtoinen vakuutus ja perintökaaren 20 luvun 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu uskottujen miesten todistus. Vakuutus ja todistus voitaisiin antaa kehittyneellä tai hyväksytyllä sähköisellä allekirjoituksella taikka muulla Verohallinnon määräämällä tietoturvallisella ja todisteellisella tavalla, jolla toimet voidaan liittää perukirjaan sen eheyden turvaamalla tavalla. Pykälä mahdollistaisi perukirjan viimeistelyn sähköisesti palvelualustalla.

Lakivaliokunta on esittänyt (LaVL 12/2026 vp. s.5–6) perintökaaren 20 luvun 6 §:n 4 momentin viimeistä virkettä täydennettäväksi siten, että säännöksessä todettaisiin nimenomaisesti myös hyväksytty sähköinen allekirjoitus:

> Muualla kuin kuolinpesän palvelualustalla laadittavaa perukirjaa varten annettava sähköinen vakuutus ja todistus voidaan antaa käyttäen sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 910/2014 tarkoitettua kehittynyttä *tai hyväksyttyä* sähköistä allekirjoitusta.

Lakivaliokunta on pitänyt perusteltuna lisätä vastaavat täydennykset myös kuolinpesän palvelualustasta annettavan lain 4 §:n 3 ja 4 momentteihin seuraavasti:

> Vakuutus ja todistus voidaan antaa käyttäen sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 910/2014 tarkoitettua kehittynyttä *tai hyväksyttyä* sähköistä allekirjoitusta *taikka* muulla tietoturvallisella ja todisteellisella tavalla, jolla vakuutus ja todistus liitetään perukirjaan niin, että myös perukirjan sisällön eheys turvataan.
>
> Verohallinto voi antaa tarkemmat määräykset siitä, millä tavoin vakuutus ja todistus voidaan antaa muulla tietoturvallisella ja todisteellisella tavalla kuin kehittyneellä *tai hyväksytyllä* sähköisellä allekirjoituksella.

Valtiovarainministeriö kannattaa lakivaliokunnan esityksiä.

Kuolinpesän palvelualustasta annettava laki sisältäisi säännöksiä myös palvelualustan käyttöoikeuksista sekä tarkempia säännöksiä asiakirjojen säilytyspalvelusta.

Laki kuolinpesän osakasrekisteristä (lakiehdotus 2)

Laissa säädettäisiin perustettavasta kuolinpesän osakasrekisteristä. Rekisterin tarkoituksena on mahdollistaa kuolinpesän henkilöpiiriä koskevan ajantasaisen tiedon saatavuus osakkaiden ja kolmansien etujen ja oikeuksien turvaamista sekä viranomaistoimintaa varten. Kuolinpesän osakasrekisterin yhteisrekisterinpitäjinä toimisivat Digi- ja väestötietovirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto.

Perustettavaan rekisteriin kerättäisiin tietoja viranomaisten ja kirkkojen rekistereistä ja kuolinpesiltä. Pääasiassa osakasrekisterin tiedot muodostuisivat viranomaisten ja kirkkojen olemassa olevista väestötietoaineistoista. Kuolinpesä täydentäisi osakasrekisterin tietoja viranomaisrekistereistä puuttuvilla tiedoilla, kuten testamenttitiedoilla ja suomalaisista väestötietoaineistoista puuttuvilla perillistiedoilla. Lisäksi kuolinpesän osakasrekisteristä annettavaan lakiin tulisi tiedonsaantioikeussäännöksiä, joilla mahdollistettaisiin kuolinpesän selvittämisen ajan tiedonsaanti kuolinpesän hallintoon vaikuttavista tiedoista, kuten ulosotto- ja pesänselvittäjätiedoista.

Kuolinpesän osakasrekisteriin kerättäviä tietoja voitaisiin luovuttaa erityisesti ammattimaisesti kuolinpesien kanssa asioiville tahoille, kuten viranomaisille, pankeille ja vakuutusyhtiöille. Kuolinpesän osakasrekisterin tietoja hyödynnettäisiin myös asiointivaltuuspalvelussa (suomi.fi -valtuudet) mahdollistamaan valtuutukseen perustuva asiointi kuolinpesän palvelualustalla.

Lakivaliokunta on esittänyt (LaVL 12/2026 vp. s.3–4) muutoksia kuolinpesän osakasrekisteristä annettavan lain 5 §:n 3 momentin 6 kohtaan seuraavasti:

> 6) tieto perintökaaren 19 luvun 1 §:ssä tarkoitetun pesänselvittäjän *ja 21 §:ssä tarkoitetun testamentin toimeenpanijan* nimestä ja muista tarpeellisista yksilöintitiedoista, mahdollisesta vapauttamisesta sekä ratkaisun ajankohdasta;

Lakivaliokunta on esittänyt (LaVL 12/2026 s.4–5) muutoksia kuolinpesän osakasrekisteristä annettavan lain 15 §:n 2 momentin ensimmäiseen virkkeeseen seuraavasti:

> Kuolinpesän osakasrekisteriin virheellisiä tai puutteellisia tietoja tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta ilmoittaneen *tai ilmoittamatta jättäneen* kuolinpesän ilmoittajan on korvattava virheellisesti tai puutteellisesti ilmoitetuista tai ilmoittamatta jätetyistä tiedoista aiheutunut taloudellinen vahinko sille, jonka oikeus on rekisterimerkinnän oikeellisuudesta riippuvainen.

Valtiovarainministeriö kannattaa lakivaliokunnan esityksiä.

Säännösmuutosehdotukset kuolinpesän osakasrekisteristä annettavaan lakiin

Valtiovarainministeriö ehdottaa säännösmuutoksia kuolinpesän osakasrekisteristä annettavan lain 18 ja 35 §:iin.

Kuolinpesän osakasrekisteristä annettavan lain 18 §:n 2 momenttiin ehdotetaan hallituksen esityksessä säännöstä, jonka perusteella Valtiokonttori voisi saada Digi- ja väestötietovirastolta tiedon kuolinpesästä, jossa kuolinpesän osakasrekisteriin muodostettujen perustietojen perusteella ei ole lakimääräisiä perillisiä. Säännöksessä olisi lisäksi huomioitava tilanteet, joissa ilman perillisiä kuollut perittävä on asunut kuollessaan vakinaisesti Ahvenanmaan maakunnassa. Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 63 §:n nojalla perintö menee tällöin Ahvenanmaan maakunnalle. Maakunnan perintönä saama kiinteä tai siihen rinnastettava muu omaisuus, joka sijaitsee maakunnan ulkopuolella ja jota ei tarvita pesän velkojen kattamiseen, on kuitenkin luovutettava valtiolle.

Ehdotettua lakia kuolinpesän osakasrekisteristä ehdotetaan tästä syystä täydennettäväksi säännöksellä, jonka perusteella Digi- ja väestötietovirasto voisi luovuttaa tiedon perillisittä kuolleen kuolinpesästä Valtiokonttorin lisäksi myös Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle. Ehdotettu muutos toteutettaisiin seuraavasti:

> 18 §:n 1 momentti (kuten esityksessä)
>
> 18 §:n 2 momentti (ehdotettu lisäys lihavoitu)

Digi- ja väestötietovirasto voi luovuttaa Valtiokonttorille **ja Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle** tiedon kuolinpesästä, jossa 4 §:n 1 momentin perusteella muodostettujen perustietojen mukaan ei ole lakimääräisiä perillisiä.

Kuolinpesän osakasrekisteristä annettavan lain 35 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi osakasrekisterin suoritteista perittävistä asiakasmaksuista, evankelis-luterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkon oikeudesta periä maksuja sekä kirkkojen ja Digi- ja väestötietoviraston välisestä yhteistyöstä maksuihin liittyen. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi Digi- ja väestötietoviraston toimivallasta sopia evankelis-luterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkon kanssa kirkkojen maksujen perimiseen ja tilittämiseen liittyvien avustavien tehtävien hoitamisesta.

Ehdotetun 2 momentin sääntelyehdotus perustuu lähtökohtaan, jossa kirkkojen ja Digi- ja väestötietoviraston maksut olisivat oikeudellisesti kunkin tiedot osakasrekisteriin luovuttaneen toimijan perimiä maksuja tiedot käyttöönsä tilaavalta asiakkaalta. Tämä lähtökohta, jossa asiakkaalta perittäisiin yhdellä kertaa tiedot luovuttaneen kirkon maksu ja Digi- ja väestötietoviraston maksu, on osoittautunut kirkkojen ja Digi- ja väestötietoviraston tarkemmassa maksuyhteistyön suunnittelussa asiakkaalle monimutkaiseksi. Vaikka asiakas pystyisi maksamaan Digi- ja väestötietoviraston ja kirkkojen maksut yhdellä kertaa, joutuisi hän olemaan erikseen yhteydessä kuhunkin maksun perivään toimijaan hakiessaan maksuaikaa, maksuihin oikaisua tai esimerkiksi maksuvapautusta. Nykyinen lähtökohta johtaisi myös perintätilanteissa useisiin eli kunkin toimijan perimiin viivästysmaksuihin, mikä lisäisi asiakkaan kustannuksia. Vastaavasti ehdotettu malli vaatisi merkittävästi uutta ja pysyväksi jäävää hallinnollista työtä kirkoilta ja Digi- ja väestötietovirastolta esimerkiksi taloushallinnon osalta.

Kirkot ja Digi- ja väestötietovirasto pitävät näiden seikkojen vuoksi sekä asiakkaan että toimijoiden kannalta yksinkertaisempana ja toimivampana mallia, jossa kuolinpesän osakasrekisteristä asiakkaalle luovutettavista tiedoista perittävä maksu olisi kokonaisuudessaan valtion maksu. Tällöin kirkot perisivät kuolinpesän osakasrekisteriin luovuttamistaan tiedoista maksun Digi- ja väestötietovirastolta sen esittämän lisätieto- tai täydennyspyynnön perusteella. Digi- ja väestötietovirasto sisällyttäisi kirkon tai kirkkojen perimän maksun asiakkaalta perimäänsä maksuun. Asiakkaalta perittävän maksun kokoluokka ei siis muutoksen vuoksi muuttuisi, vaan asiakkaan maksun suuruus perustuisi edelleen siihen, miltä toimijoilta tietoja on pitänyt pyytää kattavien osakastietojen muodostamiseksi osakasrekisteriin. Asiakkaan näkökulmasta menettelyt kuitenkin yksinkertaistuisivat, kun esimerkiksi mahdollisissa maksuaika- tai oikaisutilanteissa asiointi tapahtuisi yhden toimijan kanssa useamman sijaan.

Muutoksella ei vaikutettaisi kirkkojen oikeuteen päättää itse perimistään maksuista. Pykälässä säilytettäisiin nykyinen vaatimus kirkoille omakustannusarvoa vastaavasta hinnoittelusta ja yhtenäisistä maksuperusteista.

Valtiovarainministeriö ehdottaa näillä perusteilla kuolinpesän osakasrekisteristä annettavaan lakiin ehdotetun 35 §:n muuttamista seuraavasti:

35 § (Ehdotetut lisäykset lihavoitu ja poistoehdotukset yliviivattu.)

Evankelis-luterilainen kirkko ja ortodoksinen kirkko voivat periä **Digi- ja väestötietovirastolta** maksun kuolinpesän osakasrekisteriin Digi- ja väestötietoviraston lisätieto- tai selvityspyynnön perusteella luovuttamistaan tiedoista. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset~~. Maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille niille kuolinpesille, joiden tietoja evankelis-luterilainen kirkko ja ortodoksinen kirkko luovuttavat kuolinpesän osakasrekisteriin.~~ **ja maksujen perusteiden tulee olla kaikissa tietojen luovutuksissa samat.**

~~Digi- ja väestötietovirasto voi vastaanottaa evankelis-luterilaisen kirkon tai ortodoksisen kirkon kuolinpesän osakasrekisteriin luovuttamista tiedoista perittävät maksut ja välittää maksut ja maksutiedot tiedot luovuttaneelle kirkolle, jos siitä on Digi- ja väestötietoviraston ja tiedot luovuttaneen kirkon kanssa sovittu.~~

(Nykyinen 3 momentti siirtyisi 2 momentiksi, jos nykyinen 2 momentti poistettaisiin.)

Digi- ja väestötietoviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston tämän lain mukaisista suoritteista perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

Perintö- ja lahjaverolaki (lakiehdotus 3)

Keskeinen muutos olisi, että kotimaisissa kuolinpesissä perintöverotus toimitettaisiin jatkossa perintöveroilmoituksen perusteella nykyisen perukirjan sijaan. Veroilmoitusta nimitettäisiin yleiseksi perintöveroilmoitukseksi, joka perustuisi muun modernin verotuksen tapaan rakenteiseen veroilmoitukseen.

Rakenteisen veroilmoituksen tavoitteena on ehkäistä perukirjan vapaamuotoisuudesta aiheutuvia ilmoittamisen ja verotuksen toimittamisen haasteita, epäselvyyksiä ja virheitä, ehkäistä Verohallinnolle aiheutuvaa manuaalista tiedonkäsittelytarvetta, mahdollistaa asiointia sujuvoittavien hallinnon palvelujen tarjoaminen sekä edistää perintöverotuksen tehokkaampaa ja tarkoituksenmukaisempaa toimittamista. Rakenteisen veroilmoituksen vakiomuotoinen tietosisältö ja selkeä täyttämisjärjestys, veroilmoituksen täyttöohjeistukset ja Verohallinnon antama hallintolain mukainen neuvonta

parantaisivat edellytyksiä ohjata verovelvollisia ilmoittamaan tiedot oikein. Rakenteinen veroilmoitus mahdollistaa nykyistä tehokkaamman perintöverotuksen toimittamisen, samoin kuin asioiden tutkimisvelvollisuuden ja automaattisen päätöksenteon kohdistamisen perintö- ja lahjaverolain voimassa olevan sääntelyn mukaisesti nykyistä tarkoituksenmukaisemmalla tavalla.

Laissa säädettäisiin yleisessä perintöveroilmoituksessa perintöverotusta varten ilmoitettavista tiedoista ja muista ilmoittamisvelvollisuuden perusteista. Sääntely olisi nykyistä perukirjaa koskevaa sääntelyä yksityiskohtaisempaa ja täsmällisempää. Verohallinto vahvistaisi veroilmoituksessa käytettävät lomakkeet ja Verohallinto antaisi muuta verotusmenettelyä vastaavasti tavanomaiset tarkemmat määräykset ilmoittamisen teknisistä yksityiskohdista määräyksenantovaltuuden nojalla.

Lain tasolle nostettaisiin myös perintöverotuksen erityispiirteistä muodostuneita verotuskäytäntöjä, esimerkiksi säännös epäselvien asioiden ilmoittamisesta. Lisäksi säänneltäisiin nykyistä selvemmin kuolinpesän ilmoittajan ja uskottujen miesten sekä kuolinpesän osakkaiden ja muiden verovelvollisten roolista. Kuolinpesän ilmoittaja antaisi Verohallinnolle perintöveroilmoituksen samoin kuin kuolinpesän ilmoittaja nykyisin antaa perukirjan.

Rakenteinen perintöveroilmoitus on edellytys sille, että rakenteisia esitietoja voisi luovuttaa ja käsitellä kuolinpesän palvelualustalla yleisen perintöveroilmoituksen ja perukirjan laatimista helpottavalla tavalla. Ehdotuksen mukaan kuolinpesän palvelualustalla olisi viranomaistietoina käytettävissä tiedot kuolinpesän osakasrekisteristä ja Verohallinnolla olevat tiedot perittävän sekä eloonjääneen puolison myötävaikutuksella myös eloonjääneen puolison varoista ja veloista.

Perukirja olisi perintöveroilmoituksen liite. Verohallinto säilyttää jatkossakin Verohallinnolle toimitetun perukirjan kopion. Perintöveroilmoituksen määräaika sidottaisiin perunkirjoituksen toimittamisen määräaikaan, jota ehdotetaan pidennettäväksi perintökaaren 20 luvun 1 §:ssä kolmesta kuukaudesta kuuteen kuukauteen. Verohallinto voi jatkossakin myöntää lisäaikaa perunkirjoituksen toimittamiselle.

Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista (lakiehdotus 4)

Tukipalvelulain 9 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että Digi- ja väestötietovirastolla olisi oikeus käyttää myös kuolinpesän osakasrekisteriin tallennettuja tietoja tukipalvelulaissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi. Kuolinpesän osakasrekisterin tietoja hyödynnettäisiin asiointivaltuuspalvelun ja viestinvälityspalveluiden (suomi.fi -viestit) tarjoamisessa.

Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta (lakiehdotus 5)

Lain soveltamisalaa selvennettäisiin, jotta lain käsitteitä verotusasiakirjasta ja verotustiedoista sovellettaisiin myös Verohallinnolle toimitettuun perukirjaan ja siihen sisältyviin tietoihin. Selventävällä muutoksella lain perukirjaan liittyviä tietoluovutussäännöksiä sovellettaisiin jatkossakin perukirjaan ja perukirja olisi muutoinkin Verohallinnon käytettävissä.

Laki verotusmenettelystä (lakiehdotus 6)

Verohallinnon tiedonsaantioikeuteen lisättäisiin oikeus saada verotusta varten tarpeellisia tietoja kuolinpesän osakasrekisteristä. Lisäksi tehtäisiin selventävä muutos Verohallinnon oikeuteen saada tietoja liikenneasioiden rekisteriin tallennetuista tieliikennevälineistä.

Perintökaari, ulosottokaari ja laki tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan (lakiehdotukset 7–9)

Oikeusministeriö lausuu näihin oikeusministeriön valmisteluvastuulla oleviin lakeihin ehdotetuista muutoksista lausunnossaan.

Lakivaliokunta on esittänyt muutoksia perintökaaren 20 luvun 6 §:n 4 momentin viimeiseen virkkeeseen. Tämä muutos on kuvattu yllä kuolinpesän palvelualustasta annettavan lain esittelyn yhteydessä.

Lakivaliokunta on esittänyt (LaVL 12/2026 vp. s.6) tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan annetun lain 3 a §:n 1 momenttia tarkistettavaksi seuraavasti:

> Tuomioistuimen on ilmoitettava Digi- ja väestötietovirastolle perintökaaren 18 luvun 4 §:n 2 momentin nojalla määräämästään toimitsijasta ja 19 luvun 1 §:n nojalla määräämästään taikka *6, 7 tai 21 §*:n nojalla vapauttamastaan pesänselvittäjästä *tai testamentin toimeenpanijasta* kuolinpesän osakasrekisteriin tehtävää merkintää varten, kun ratkaisu on täytäntöönpanokelpoinen. Kuolinpesän yksilöintitietojen ja ratkaisun päivämäärän lisäksi ilmoitetaan *toimitsijan, pesänselvittäjän tai testamentin toimeenpanijan* nimi ja muut tarpeelliset yksilöintitiedot.

Valtiovarainministeriö kannattaa lakivaliokunnan esitystä.

Lisäksi lakivaliokunta on esittänyt (LaVL 12/2026 vp. s.7) muutosta tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan annetun lain 2 § 1 momenttiin seuraavasti:

> Tuomioistuimen, joka on tuominnut valtion virkamiehen *taikka hyvinvointialueen*, kunnallisen tai evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijan rikoksesta, on ilmoitettava ratkaisustaan lähettämällä siitä jäljennös sille

viranomaiselle, jonka alainen virkamies tai viranhaltija on. Evankelis-luterilaisen kirkon pappia koskevasta ratkaisusta on ilmoitettava lisäksi tuomiokapitulille. Tuomioistuimen on lähetettävä jäljennös myös oikeuskanslerille ja eduskunnan oikeusasiamiehelle edellä tarkoitetusta ratkaisusta samoin kuin ratkaisusta, jolla virkamiestä tai viranhaltijaa koskeva syyte on hylätty.

Tämä muutosesitys ei liity kuolinpesän sähköisen asioinnin lainsäädäntökokonaisuuteen eikä valtiovarainministeriöllä ole muutosesityksestä lausuttavaa.

Lakimuutoksilla mahdollistettavat palvelut

Hallituksen esityksen mukaisilla lakiehdotuksilla mahdollistettaisiin kuolinpesän sähköisen asioinnin palveluiden käyttöönotto. Toteutettavia palveluita voitaisiin käyttää kuolinpesän asioiden hoitamiseen keskitetysti kuolinpesän palvelualustalla Verohallinnon OmaVero-asiointipalvelussa. Palveluiden käyttö olisi maksutonta muutoin, mutta osakasrekisterin tiedoista perittäisiin asiakkaalta maksu vastaavasti kuin tällä hetkellä sukuselvityksiä luovuttavat organisaatiot perivät maksun luovuttamistaan tiedoista.

Kuolinpesän osakasrekisteriin kerättävät tiedot perillisistä ja puolisosta olisivat kuolinpesän käytössä, jos kuolinpesän puolesta toimiva on päättänyt ottaa nämä maksulliset tiedot kuolinpesän käyttöön. Lisäksi Verohallinto luovuttaisi kuolinpesälle Verohallinnolla olevat tiedot perinnönjättäjän varoista ja veloista tallentamalla ne palvelualustalle. Kuolinpesä voisi hyödyntää näitä osakas- ja varallisuustietoja laatiessaan kuolinpesän palvelualustalla perukirjan ja perintöveroilmoituksen. Perukirja ja perintöveroilmoitus voitaisiin myös antaa Verohallinnolle kuolinpesän palvelualustalta.

Kuolinpesä voisi tilata ja maksaa osakasrekisterissä olevat viranomaisrekistereistä peräisin olevat tiedot kuolinpesän palvelualustalta. Kuolinpesä voisi saada tarvitsemiaan otteita ja todistuksia rekisteristä käyttöönsä palvelualustalla. Kuolinpesän ilmoittaja voisi myös täydentää osakasrekisterin tietoja palvelualustalle toteutettavalla sähköisen asioinnin palvelulla.

Kuolinpesällä olisi palvelualustalla käytössään asiakirjojen säilytyspalvelu. Kuolinpesä voisi tallentaa palveluun kuolinpesän hallintoa ja selvittämistä varten tarpeellisia tietoja. Asiakirjojen säilytyspalveluun tallennetut tiedot olisivat ainoastaan kuolinpesän osakkaiden käytettävissä.

Perukirjan laatiminen olisi edelleen mahdollista myös paperisena tai muutoin palvelualustan ulkopuolella. Myös perintöveroilmoitus voitaisiin laatia ja antaa Verohallinnolle muualla kuin palvelualustalla. Perukirja olisi perintöveroilmoituksen liite. Informatiivisesti säädettäisiin, että perintöveroilmoituksen lomakkeita voidaan hyödyntää osana perukirjaa

perintökaaren vaatimusten täyttämiseksi. Myös osakasrekisterin tiedot voi pyytää ja saada palvelualustan ulkopuolella. Kuolinpesän asioiden hoito tulisi siis edelleen olemaan mahdollista paperilla tai muutoin palvelualustan ulkopuolella.

Liitteet / Bilagor Diaesitys